

İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Kanun

(Resmî Gazete ile yayımı : 1.7.1989 Sayı : 20212)

Kanun No.
3577

Kabul Tarihi
14 . 6 . 1989

Amaç ve kapsam

MADDE 1. — Bu Kanun, ithalatta haksız rekabet hallerinden dampinge ve/veya sübvansiyona konu olan ithalatın sebep olacağı haksız rekabete karşı bir üretim dalının korunması ve/veya piyasanın bozulmasının önlenmesi amacıyla yapılacak işlemlere, alınacak idarî, malî, ekonomik ve diğer önlemlere, gerekli ilke ve uygulama kararlarını verecek bir Kurul oluşturulmasına ve bunun görevlerine ilişkin usul ve esasları kapsar.

Tanımlar

MADDE 2. — Bu Kanunda geçen deyimlerden;

a) Damping : Bir ülkeden Türkiye'ye ihraç edilen bir malın aynı veya benzer bir malın normal değerinin altında bir ihraç fiyatı ile Türkiye'ye sokulmasını,

b) Sübvansiyon : Menşe veya ihracatçı bir ülke tarafından firmalara; Türkiye'ye ihraç edilen bir malın imalinde, üretiminde, ihracatında ve taşınmasında, dolaylı veya dolaysız bir faydanın sağlanmasını,

c) İhraç fiyatı : İhraç amacıyla satılan mal için fiilen ödenmiş olan veya ödenmesi gereken fiyatı,

d) Benzer mal : Dampinge ve/veya sübvansiyona konu malın tamamen benzeri olan bir malı böyle bir malın bulunmaması halinde söz konusu malın özelliklerine benzer özelliklere sahip bir başka malı,

e) Normal değer :

1. İhracatçı veya menşe ülkede tüketime konu olan aynı veya benzer mal için normal ticarî işlemler sonucunda fiilen ödenmiş olan veya ödenmesi gereken karşılaştırılabilir fiyatı,

2. Veya ihracatçı ülke veya menşe ülkenin iç piyasasında normal ticarî işlemler çerçevesinde aynı veya benzer malın satışlarının olmaması yahut bu satışların uygun bir karşılaştırma yapılmasına elverişli bulunmaması durumunda, aynı veya benzer malın üçüncü bir ülkeye ihracatında temsil niteliğini haiz karşılaştırılabilir fiyatı,

3. Veya üretim maliyetine makul bir kâr marjının eklenmesiyle tespit edilen fiyatı,

f) Karşılaştırılabilir fiyat : Dampinge ve/veya sübvansiyona konu olan malın ihraç fiyatı ile karşılaştırılabilecek aynı veya benzer bir malın fiziksel özellikleri, satış miktarı ve şartları bakımından, aynı ticarî aşamada, tercihan fabrika çıkış aşamasında, mümkün olduğu kadar yakın tarihler dikkate alınarak tespit edilen fiyatı,

g) Damping marjı : Normal değer ihraç fiyatını aştığı miktarı,

h) Sübvansiyon miktarı : Menşe veya ihracatçı bir ülke tarafından firmalara; ihraç edilen malın imalinde, üretiminde, ihracatında ve taşınmasında, dolaylı veya dolaysız sağlanan faydaların tutarını,

3577

14 . 6 . 1989

i) Zarar : Dampinge ve/veya sübvansiyona konu olan ithalatın, damping yapılmasından ve/veya sübvansiyon verilmesinden dolayı, bir üretim dalında maddî zarara yol açmasını veya maddî zarar tehdidi oluşturmasını veya piyasanın bozulmasına sebep olmasını veya bir üretim dalının kurulmasını fizikî olarak geciktirmesini,

j) Bakanlık : İthalat Genel Müdürlüğünün bağlı olduğu Bakanlık,

k) Genel Müdürlük : İthalat Genel Müdürlüğünü,

l) Kurul : İthalatta Haksız Rekabeti Değerlendirme Kurulunu,
İfade eder.

Önlem alınmasını gerektiren haller

MADDE 3. — Önlem alınmasını gerektiren haller, dampinge ve/veya sübvansiyona konu olan ithalatın Türkiye'de bir üretim dalında maddî zarara yol açması veya maddî zarar tehdidi oluşturması veya piyasa bozulmasına sebep olması veya yeni kurulacak bir üretim dalının fizikî kuruluşunu geciktirmesidir.

Şikâyet ve inceleme

MADDE 4. — Genel Müdürlük şikâyet üzerine veya gerektiğinde resen damping ve/veya sübvansiyon incelemesi yapabilir veya yaptırabilir.

Dampinge ve/veya sübvansiyona konu olan ithalattan maddî zarar gördüğünü veya maddî zarar tehdidi altında bulunduğunu veya piyasanın bozulduğunu veya bu tür ithalatın bir üretim dalının kurulmasını fizikî olarak geciktirdiğini iddia eden ilgili gerçek veya tüzelkişiler veya ilgili meslek kuruluşları Genel Müdürlüğe yazılı olarak başvuruda bulunabilirler.

Şikâyet ve incelemeye ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça çıkarılacak Yönetmelikle tespit edilir.

Genel Müdürlüğün görevleri

MADDE 5. — Genel Müdürlüğün bu Kanunla ilgili görevleri şunlardır :

a) Şikâyet üzerine veya gerektiğinde resen verilen bilgi ve belgeler veya mevcut diğer bilgilerin ışığı altında ön incelemeyi yapmak,

b) Soruşturma açılıp açılmayacağı hususunda Kurula teklif sunmak,

c) Soruşturma açılması kararı alınması halinde, soruşturmayı yürütmek ve soruşturma sonucunu, alınabilecek önlemlerle ilgili önerisi ile birlikte Kurula sunmak,

d) Kurulun sekreterlik hizmetlerini yürütmek ve Kurulca verilecek diğer görevleri yapmak.

İthalatta Haksız Rekabeti Değerlendirme Kurulu ve görevleri

MADDE 6. — Kurul, İthalat Genel Müdürünün veya görevlendireceği genel müdür yardımcısının başkanlığında, Maliye ve Gümrük Bakanlığı, Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı, Türkiye Ticaret, Sanayi, Deniz Ticaret Odaları ve Ticaret Borsaları Birliğinin ve Türkiye Ziraat Odaları Birliğinin birer yetkili temsilcisi ile İthalat Genel Müdürlüğünün ilgili daire başkanından teşekkül eder.

Kurul, gerekirse, üniversitelerden ve diğer kurum ve kuruluşlardan bilgi alabilir.

3577

14 . 6 . 1989

Kurulun görevleri şunlardır :

- a) Soruşturma açılıp açılmamasına veya açılmış bir soruşturmanın durdurulmasına karar vermek,
- b) Soruşturmanın herhangi bir safhasında yeterli delil olması halinde geçici önlem alınmasını Bakanlığa teklif etmek,
- c) Soruşturma sonuçlarını değerlendirmek, bunun gerektireceği tedbirleri almak, dumping marjı ve/veya sübvansiyon miktarını belirlemek ve alınacak nihaî kararları gerekçesiyle birlikte Genel Müdürlük aracılığıyla Bakanlığın onayına sunmak,
- d) Taahhütlerin yerine getirilmemesi durumunda gerekli önlemleri almak.

Kurulun çalışma usul ve esasları Bakanlıkça çıkarılacak Yönetmelikle tespit edilir.

Dampinge karşı vergi ve telafi edici vergi

MADDE 7. — Yapılan soruşturma sonucunda kurul tarafından belirlenen ve Bakanlıkça onaylanan dumping marjı veya sübvansiyon miktarı kadar dampinge konu malın fiilî ithalinde dampinge karşı vergi, sübvansiyona konu malın fiilî ithalinde ise telafi edici vergi alınır. Bununla birlikte, dampinge ve/veya sübvansiyona konu ithalat nedeni ile meydana gelen zararın telifisinin, tespit edilen dumping marjı veya sübvansiyon miktarından daha az bir miktar veya oranda vergi konulmasıyla mümkün olabileceğinin belirlenmesi halinde bu oran veya miktarda vergi uygulanır.

Bu vergilerin, fiilî ithali evvelce gerçekleştirilen mallar için, geriye dönük olarak uygulanmasına ilişkin esaslar Bakanlar Kurulu kararı ile tespit edilir. Ancak, geriye dönük uygulamanın süresi geçici önlemlerin alındığı tarihten itibaren 90 günü geçemez.

Mükellef

MADDE 8. — Dampinge karşı vergi veya telafi edici vergi mükellefi; dampinge ve/veya sübvansiyona konu malı ithal eden gerçek ve tüzelkişilerdir.

Tahsil mercii

MADDE 9. — Dampinge karşı vergi veya telafi edici vergi Gümrük İdarelerince, ithalde alınan diğer vergilerden ayrı olarak tahsil olunur veya teminata bağlanır.

Soruşturma

MADDE 10. — Resen veya şikâyet üzerine yapılan inceleme sonucunda dampinge ve/veya sübvansiyona konu olan ithalatın bir zarar ika ettiği tespit edildiği takdirde, soruşturma açılır.

Soruşturmanın usul ve esasları Bakanlıkça çıkarılacak Yönetmelik ile tespit edilir.

Taahhütler

MADDE 11. — Soruşturma sırasında, ihracatçının fiyatlarını; zararı veya dumping marjını ve/veya sübvansiyon miktarını ortadan kaldırmaya yetecek bir düzeye çıkarmayı kabul ve taahhüt etmesi veya ihracatında bir miktar kısıtlamasına riayet edileceğini beyan ve taahhüt etmesi veya dumping ve/veya sübvansiyona konu olan ithalatın zarar verici etkisinin kalmadığının tespit ve kararlaştırılması veya şikâyet konusunun ortadan kalkması hallerinde, Kurul tarafından soruşturma durdurulabilir.

3577

14 . 6 . 1989

Soruşturmanın durdurulması daha önce alınması kararlaştırılan geçici önlemlerin kesin önleme dönüştürülmesini engellemez.

Taahhütler ile ilgili esaslar Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle tespit edilir.

Geçici önlemler

MADDE 12. — Şikâyet konusu ithalata ilişkin soruşturma sırasında, ülke menfaatinin acil müdahaleyi ve/veya geçici önlemler alınmasını gerektirmesi hallerinde, Kurulca belirlenen dumping marjı veya sübvansiyon miktarı kadar veya zararı ortadan kaldırmaya yetecek nispette bir teminat alınması Bakanlık makamının onayı ile kararlaştırılabilir.

Dumping marjı veya sübvansiyon miktarı kadar veya zararı ortadan kaldırmaya yetecek nispette bir teminat alınmasının kararlaştırılması halinde, bu durum Resmî Gazetede yayımlanmak suretiyle ilgililere duyurulur.

Geçici önlemlerin geçerlilik süresi dört aydır. Bu süre gerektiğinde Bakanlıkça iki ay daha uzatılabilir.

Geçici önlemlerin uygulama esasları Bakanlar Kurulu Kararı ile tespit edilir.

Kesin önlemler

MADDE 13. — Soruşturmanın neticelendirilmesinden sonra kesin önlem alınmasını gerektiren hallerin tespiti durumunda, Kurulca belirlenen ve Bakanlıkça onaylanarak kesinleşen dumping marjı veya sübvansiyon miktarı kadar veya zararı ortadan kaldıracak nispette dampainge karşı vergi veya telafi edici vergi alınır. Daha önce teminat alınmış olması halinde 14 üncü maddede göre işlem yapılır.

Alınan kesin önlemlerden dampainge karşı verginin veya telafi edici verginin oranının ve/veya miktarının geçerlilik süresi, bu vergilerin uygulamasının değişen şartlara göre gözden geçirilme esasları ile alınacak kesin önlemlerin uygulama esasları Bakanlar Kurulu Kararı ile tespit edilir.

Soruşturmaya konu olan aynı veya benzer mal için hem sübvansiyon verilmiş olması hem de dumping yapılmış olması halinde, dampainge karşı vergi ve telafi edici vergi birlikte uygulanmaz. Bunlardan yalnızca nispeti yüksek olanı uygulanır.

Dampainge karşı vergi veya telafi edici vergi konulmuş olması, ilgili malın fiil ithalatını engellemez.

Geri ödeme

MADDE 14. — Kesinleşen dampainge karşı vergi veya telafi edici vergi, daha önce alınan teminattan yüksek ise fark tahsil edilmez. Kesinleşen vergi, daha önce alınan teminattan düşük ise fark geri ödenir.

Soruşturma sonucunda dampaingin ve/veya sübvansiyonun bulunmadığına karar verilmesi halinde geçici önlemler kaldırılır ve alınan teminatlar iade edilir.

Satış akdi hükümlerine aykırı olmasından dolayı iade veya imha edilmek istenen malın evvelce alınmış olan dampainge karşı vergisi veya telafi edici vergisi, gümrük mevzuatının bu konuda gümrük vergisinin geri verilmesine ilişkin hükümleri dahilinde iade edilir.

3577

14 . 6 . 1989

Diğer mevzuat

MADDE 15. — Gümrük mevzuatının, gümrük vergisinin tahsiline, takibine ve teminata bağlanmasına ilişkin bu Kanuna aykırı olmayan usul ve şekle müteallik hükümleri, dampinge karşı vergi veya telafi edici verginin tahsili, takibi ve teminata bağlanması işlemlerinde de uygulanır.

Ödenmeyen dampinge karşı vergi veya telafi edici vergi, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre gümrük idarelerince kovuşturulur.

Kaldırılan ve uygulanmayacak hükümler

MADDE 16. — 1615 sayılı Gümrük Kanununun 21 inci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

Bu Kanunun tatbikatında, Gümrük Kanunu ile diğer kanunların bu Kanuna aykırı olan hükümleri uygulanmaz.

Bakanlar Kurulu kararları ve yönetmelikler

MADDE 17. — Bu Kanunun;

- a) 7, 12 ve 13 üncü maddelerinde öngörülen Bakanlar Kurulu Kararları ile,
- b) 4, 6, 10 ve 11 inci maddelerinde belirtilen Yönetmelikler, Kanunun yayımı tarihinden itibaren 3 ay içinde çıkarılır.

Yürürlük

MADDE 18. — Bu Kanun yayımı tarihinden üç ay sonra yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 19. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Cilt	Birleşim	Sayfa
18	34	373
28	98	278
29	101	173:182,186,195:199

I - Gerekçeli 258 S. Sayılı Basmayazı Türkiye Büyük Millet Meclisinin 101 inci Birleşim tutanağına bağlıdır.

II - Bu Kanunu; Türkiye Büyük Millet Meclisinin Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret ve Plan ve Bütçe Komisyonları görüşmüştür.

III - Esas No. : 1/520